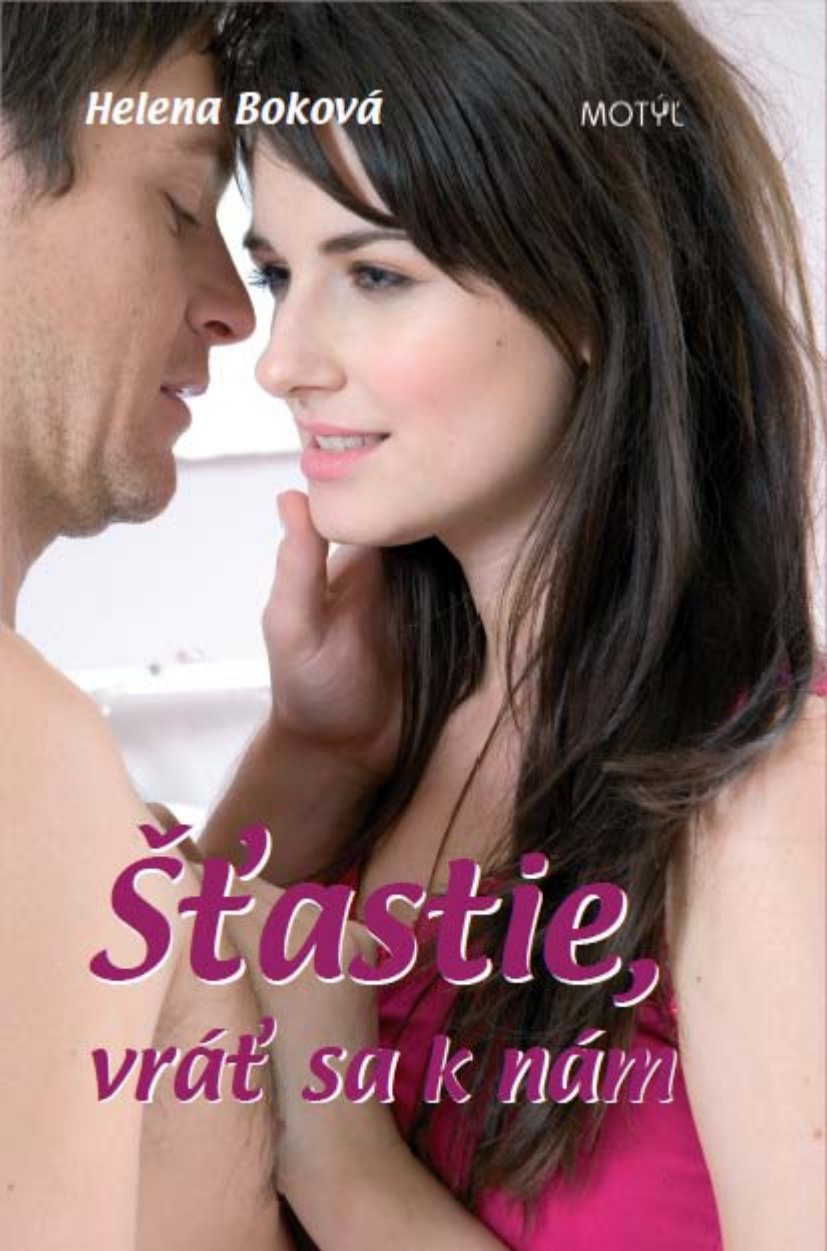

A romantic close-up of a man and a woman about to kiss. The man is on the left, looking towards the woman on the right. The woman has long dark hair and is smiling slightly. Her hand is gently touching the man's face. The background is softly blurred, showing what appears to be a bathroom sink.

Helena Boková

MOTÝL

*Šťastie,
vráť sa k nám*

Helena Boková

Šťastie vráť sa k nám

VYDAVATELSTVO MOTÝL

Copyright © Helena Boková 2006

Design © Motýľ design 2006

Cover photo © Isifa 2006

Slovak edition © Vydavateľstvo Motýľ 2006

ISBN: 80-89199-44-5

Vytvorenie elektronickej verzie Dibuk, s.r.o., 2010

PodĎakovanie

Ďakujem svojej priateľke Jarke. Ona ako prvá porozumela mojej dlhoročnej túžbe po písaní, verila mi a dodávala mi energiu a vzácny optimizmus, hoci ich sama veľmi potrebuje. Len vďaka nej som mohla napísať prvé stránky mojej knihy.

Ďakujem p. PhDr. Tomášovi Winklerovi, PhD. za jeho ochotu prečítať si môj prvý nedokonalý pokus o písanie, no najmä za jeho cenné rady, lebo ako sa sám vyjadril po prečítaní mojej prvotiny, „Literatúra je pomerne ťažká robota,“ a on mi v nej želal úspech a držal mi palce.

Ďakujem p. PhDr. Daniele Šútorovej a jej dcére p. Kataríne Kočutovej za ich milé a úprimné slová povzbudenia.

S radosťou v srdci vyjadrujem poďakovanie celej mojej rodine a mojím priateľom, lebo ich láska mi veľmi pomáha.

A napokon úprimné „ĎAKUJEM!“ patrí riaditeľovi vydavateľstva Motýľ, ktorý mal odvahu ísť do rizika a uveril začínajúcej autorky.

Tento príbeh venujem svojej priateľke z detských rokov. Jej krásne ľudské vlastnosti, úžasná obetavosť a schopnosť tešiť sa zo života i vtedy keď je ťažký, ma vždy budú naplňovať obdivom a inšpirovali ma k napísaniu mojej prvej knihy.

autorka

Kapitola 1

1990

Rýchlik v smere do Bratislavy sa lenivo pohol zo stanice vo Vrútkach.

Spolu s nevelkým počtom cestujúcich nastúpila do vlaku i mladá žena príjemného zovňajšku, oblečená v bledozelenom plášti a zvedavo sa rozhliadla po poloprázdnom vagóne. Len čo zistila, že v treťom kupé nikto nesedí, s úľavou v očiach vošla dnu a zatiahla za sebou dvere. Na rezerváciu miestenky totiž pri všetkých starostiach, súvisiacich s odchodom do kúpeľov, celkom zabudla. *Dúfam, že to takto zostane až do Piešťan, bola by som rada...* Vydýchla si, kladúc ťažký kufor na sedadlo oproti miestu pri okne. Vyzliekla si plášť, zavesila si ho na háčik v rohu nad kufrom a posadila sa. Hoci už bola polovica apríla, kupé kvôli ranému chladu bolo vykúrené ako v najtuhšej zime a ona si počas cesty mohla dopriať pohodlie. Zahľadela sa do okna a ešte stále nemohla uveriť tomu, že je to ona, čo sa vezie v rýchliku v ústrety novým udalostiam. Už len myšlienka na tri týždne oddychu bola neuveriteľná! Ešte pred niekoľkými mesiacmi by sa do kúpeľov veľmi tešila, veď problémy s chrbticou sa čoraz viac stupňovali a lieky na tlámenie bolesti jej prestávali zaberať. Lenže pre samé povinnosti doma a v práci akosi nikdy na seba nemala čas. Ona bola vždy tá posledná, na koho myslela...

Skoro po sedemnástich rokoch manželstva konečne idem oddychovať a všetko je inak... smutne si pomyslela. Náhle sa jej do podvedomia vrátili manželove slová a súčasne sa jej do očí nahrnuli slzy, hoci myšlienkam na neho sa zo všetkých síl bránila. *Čo všetko ma ešte čaká? Panebože... Aká irónia!* Daniela Handlovská nebola typom ženy, ktorá hneď pre každý problém bedáka, ale to, čo zažila v posledných mesiacoch a najmä to, čo sa odohralo len včera, bolo ako nočná mora... *Keby som tak mohla na všetko zabudnúť... Ale nedá sa to, nedá...*

Rýchlo si vytiahla z malej čiernej kabelky vreckovku, pozrela sa do zrkadielka a opatrne si utrela oči, snažiac sa odstrániť stopy po slzách. Zatvorila oči, ale po chvíli opäť cítila, ako sa jej zrýchľuje tep a ťažšie sa jej dýcha, kedykoľvek si len predstaví scénu z predchádzajúceho dňa. Predstava bola príliš živá, ležala jej ako ťažký balvan na hrudi a neprestajne ju dusila neviditeľnými rukami. Vstala zo sedadla, otvorila okno a zhlboka sa nadýchla. Prúd sviežeho jarného vzduchu nádherne voňal prebúdajúcou sa prírodou a ihneď jej roztopašne postrapatil polodlhé svetlohnedé vlasy, zarovnané po pleciah. Zrak jej spočinul na mladšej zeleni, ktorá spolu so zlatistými súkvetiami záružlia a kytičkami prvosiенок už oblievala brehy Váhu, okolo ktorých sa točil vlak. Na krátku chvíľu sa zadívala, no voči zázraku jari bola slepá a nebola schopná nič okolo seba vnímať.

Klop... klop, klop... klop, kolesá vlaku rytmicky vyfukávali svoju obohranú pieseň...

Daniela privrela okno a znova si sadla. Odrazu vlak ostro zapískal a pretrhol niť jej myšlienok, vchádzajúc do tunela. O niekoľko sekúnd, možno o minútu – dve sa vynoril z tmy, akoby sa rovnako ako ona chcel len nadýchnuť a opäť sa vnoril do ďalšej tmy druhého tunela. S hukotom prebehol po železnom moste na druhý breh rieky, minul Strečno s jeho impozantným torzom niekdajšieho hradu, vypínajúcom sa na skale nad Váhom, potom Varín, Tepličku nad Váhom a blížil sa k Žiline. Daniela sa dívala na ubiehajúcu krajinu, ale jej myšlienky sa znovu vytrvalo vracali domov, k nemu.

„...Som tvoj manžel, zabudla si na to? Čaká ťa vari niekto v kúpeľoch? Kto je to? S kým si sa dohodla, vrav...!“ Opäť pred sebou videla jeho hnevom znetvorenú tvár, počula ho zúrivo kričať a opakujúci sa živý film ďalej pokračoval v jej hlave non – stop.

A odrazu sa jej pred vnútorným zrakom vynorila iná jeho tvár, usmiata a príťažlivá... Spomienky na nedávnu minulosť sa vynárali jedna za druhou a jej sa čoraz viac zmocňovala nostalgia. V duchu ho znovu videla pred sebou. Bol presne taký neodolateľný, ako v ten nedeľný večer pred sedemnástimi rokmi, keď sa práve vo vlaku zoznámili...

Toľko stratených spomienok! Uvedomila si, že sa jej vďaka nim pomaly zo srdca vytráca horkosť a do duše sa jej vkráda pokoj. Dokonca sa začala melancholicky usmievať. Oprela si hlavu o koženkový poťah sedadla, zasnene privrela oči a bezmocne sa im znova odovzdala...

Aj vtedy všade už voňala jar a cez otvorené okno jej prúdil do kupé svieži vzduch. Písal sa rok 1973. Študovala na Strednej pedagogickej škole v Levoči na východnom Slovensku a už štvrtý rok takto cestovala. V piatok popoludní domov a v nedeľu večer zase na internát. O siedmej hodine večer bolo v osobnom vlaku v smere do Košíc len málo cestujúcich, väčšina ľudí vystúpila v Poprade. V kupé bola sama, vychutnávala omamný voňavý vzduch a premýšľala, čo všetko ju ešte čaká do konca štúdia. Zrak jej padol na otvorenú cestovnú tašku vedľa nej, do ktorej jej mama nezabudla zabaliť nedeľný jablkový závin s makom a hrozienkami. *Ach, mama, zbytočne som ti hovorila, že nechcem priať, ale to by si nebola ty. Nevadí, spolužiačkam isto dobre padne... najmä tým, ktoré na víkend zostávajú na internáte*, pomyslela si. Okrem koláča, obliečenia a učebníc si niesla aj dobré tri kilá jabĺk, doma ich okrem mamy nemal kto jesť a ona jablká zbožňovala. Uplynulý rok sa ich v záhradke po nebohej starej mame urodilo mimoriadne veľa. Vlak spomalil a blížil sa do stanice Spišská Nová Ves, kde prestupovala na ďalší vlak do Levoče. Obliekla si krátky hnedý kabátik z pracieho kordu pekne ladiaci s jej dlhými svetlohnedými vlasmi, na krku si upravila žltú šatku a zbežne sa pozrela do obdĺžnikového špinavého zrkadla nad sedadlami. Rýchlo zhodnotila svoj výzor, odsunula dvere na kupé, s námahou uchopila veľkú cestovnú tašku a vyšla do chodby. Naraz ho uvidela stáť kúsok od nej. Nejaký vysoký, tmavovlasý muž v čiernom koženom saku... Držal sa ľavou rukou otvoreného okna, zakrývajúc si ňou časť tváre a horiacu cigaretu mal v pravej ruke. *Mohol by mi pomôcť...* napadlo jej, keď k nemu hľadiac na jeho chrbát, váhavo vykročila. Miro už pracoval a bol od nej o sedem rokov starší. Otočil hlavu a oči sa im stretli. Naraz jej ruky i nohy oťaželi, pociťovala silnú slabosť, až závrat a ona tú tašku

s buchnutím pustila. Obaja si hneď padli do oka. Miro okamžite vyhodil cigaretu von oknom, priskočil ku nej a opýtal sa:

„Čo máte v tej taške, slečna?“ Šibalsky sa na ňu usmial a keď sa zohla po tašku, aby ju opäť zodvihla, nedovolil jej to, zodvihol ju on a ona sa nechtiac pozrela do jeho tmavých očí zdola. Danke sa vždy viac páčili starší muži ako jej rovesníci, no na tomto mladom mužovi to určite boli jeho čierne vlasy a tmavé oči, čo pritiahli jej pohľad. Chcela mu na jeho zvedavú otázku odpovedať, ale akosi nemohla.

„Poviete mi aspoň vaše meno...? Keď vám pomôžem...“ dodal príjemným hlbokým hlasom a natiahol k nej svoju pravicu. Podala mu ruku, on ju jemne stisol a ako vo sne počula svoj hlas: „Ja som Dana, ale páči sa mi, keď ma volajú Danká, tak mi hovoria tí, čo ma majú radi.“ Trochu sa spamätala z ohromenia a pokúsila sa aj ona o úsmev.

„Ja som Miro, teší ma...“ povedal on a stále sa jej uprene díval do tváre, vôbec nehľadiac na to, že sa červená. *Je to milé*, pomyslel si, *pristane jej tá nevinnosť*.

„A je ich veľa? Myslím tých, čo vás volajú Danká.“ Nestihla mu už odpovedať, vlak práve s nepríjemným piskotom v stanici zastavil a ona musela vystupovať. Horeli jej líca, srdce jej prudko tíklo a slabosť v nohách ju neopustila, schádzajúc dolu schodíkmi sa jej viditeľne podlomili kolená. Podal jej tašku, ale on zostal vo vlaku. Nevedela prečo, ale pocítila súčasne niečo ako úľavu aj smútok, hoci sa s ním len zoznámila. Po niekoľkých krokoch sa otočila a stačila mu ešte zamávať. Stál pri otvorenom okne a díval sa za ňou.

„Ďakuje ...é ...é ...!“ Nieslo sa slovko jej vďaky do hukotu kolies.

V ten večer dlho nemohla zaspáť. Ustavične na neho myslela a jeho obraz sa jej neustále vracal. A ako väčšina dievčat v jej veku, aj Danká mala romantické predstavy a snívala. Vtedy vôbec netušila, že aj Miro na ňu myslí a ľutuje, že sa jej viac nespýtal. Mohol si len domýšľať. *Určite cestuje do školy, s takou taškou*

najskôr na internát, uvažoval. Milé dievča... Ktovie, na ktorú školu chodí...? Pánabeka! Až som sa spotil, to sa mi ešte nestalo...! Cítil, že ju chce opäť stretnúť, no rovnakou trasou cestoval až o dva týždne. V ten nedeľný večer šiel domov za rodičmi do Markušoviec, odkiaľ pochádzal.

Po maturite na Strednej priemyselnej škole vo Svite sa zamestnal spolu s jedným kamarátom zo školy v Biotike v Slovenskej Lupči a v októbri toho istého roku narukoval do Martina. Jeho matke sa kvôli ťažkému ochoreniu otca podarilo vybaviť pre syna základnú vojenskú službu na Slovensku a Miro bol rád, aspoň nemusel ísť na vojnu ďaleko do Čiech. Z Martina mohol častejšie chodiť domov a navštevovať chorého otca. Mesto i jeho okolie sa mu zapáčilo a po skončení vojenčiny požiadal o zmenu pracoviska v pobočke rovnakého podniku na výrobu liečiv. Podnik sa nachádzal neďaleko od centra mesta, čo Miro uvítal a v súčasnosti tam pracoval už piaty rok. Detstvo prežil na dedine, a preto ho viacej lákalo mesto. Navyše – nemal dôvod vracieť sa späť. Jeho kamarát si počas výkonu vojenskej služby našiel dievča v Čechách a presťahoval sa k nej.

Vedenie podniku potrebovalo splniť polročný plán, preto museli pracovať aj na predĺžených zmenách. Na to dievča z vlaku si spomenul znovu doma, keď zaspával.

Danka nevedela, že Miro pracuje v jej rodnom meste, nikdy ho tam nestretla a ani nemohla, na víkendy odchádzal vždy domov. Keď ona prichádzala, on opačným smerom odchádzal.

Prešli dva týždne od ich prvého stretnutia. Miro po návrate z domu znovu pracoval od šiestej rána do večera v dvanásťhodinových zmenách, aj dve nasledujúce soboty a nedele, a opäť sa tešil na tri dni voľna. Predpokladal, že Danka bude cestovať v nedeľu večer ako predtým, a nerád by sa zmylil, veľmi mu na tom záležalo. Po skončení zmeny sa rýchlo osprchoval, prezliekol a ponáhľal sa na autobus mestskej dopravy, aby stihol večerný vlak. Keďže nevedel, odkiaľ pochádza, zamýšľal hneď po nastúpení do vlaku prejsť celý vlak, aby ju mohol nájsť... To dievča mu neschodilo

z mysle. Počas cesty vlakom už stretol rôzne iné dievčatá a ani si na ne nespomenul, ich mená a tváre odviezli vlaky nenávratne preč. Na svoje prekvapenie mu jej meno nevymizlo z pamäti, práve naopak. Páčilo sa mu jej meno, ale hlavne sa mu páčila ona. Jeho prekvapenie však bolo ešte väčšie, keď ju naraz uvidel stáť na nástupišti vo Vrútkach! Bola sama, nikto ju neodprevádzal a Miro náhle pocítil takú intenzívnu radosť, akú už dávno nezažil. Mal čo robiť so sebou, aby ten pocit strávil, skoro zabudol na opatrnosť a najradšej by sa rozbehol k nej.

Len pomaly, nesmieš ju vyplašiť..., opakoval si. Počkal, až nastúpila do vlaku a pomaly šiel za ňou. Vozeň nemal kupé a on ju mohol lepšie sledovať. Sadol si tak, aby ju videl on, ale ona jeho nezbadala. Musel si dobre premyslieť, ako začne s ňou rozhovor, čo jej povie, aby ju vedel zaujať. Keď si chcel začať s dievčaťom, vždy to bolo napínavé, o tom vedel Miro svoje, v zoznamovaní sa nebol žiadny zelenáč. Lenže každé dievča bolo iné a ináč reagovalo. Miro vedel o sebe aj to, že je „sympaťák“ a problém s nadviazaním novej známosti nikdy nemal. *Aj dnes mi to musí vyjsť, no veď uvidíme...* vravel si v duchu, *bol by v tom čert, keby to bolo inak.*

Danka sa dívala zamyslená von. Rada cestovala večerným vlakom, no nielen rada cestovala. Najviac sa počas štúdia tešila tomu, že je mimo domova. Mama mala dobrý nápad, keď jej pred štyrmi rokmi navrhla školu v Levoči, s riaditeľom školy sa poznala zo svojich študentských čias. Na rovnakú školu v Turčianskych Tepliciach by sa možno pre veľký záujem nedostala. Myslela na štyri uplynulé roky, na svoje prvé lásky, končiace sa rozchodmi. Aj jej posledná láska, iba platonická, sa o pár dní skončí a ona svojho neznámeho už viac v meste pri náhodných stretnutiach neuvidí... Ešte pred dvomi týždňami tajne dúfala, že sa jej raz predsa len prihovori. No teraz neľutovala, v jej myšlienkach mal miesto niekto úplne iný. Ale vedela aj to, že by to musel byť zázrak, ak by sa niekedy stretli, také náhody predsa nejestvujú, možno len vo filmoch... Nemohla ani tušiť, ako blízko je ten, ktorý jej už niekoľko dní nedá spávať...

Miro sa potajomky díval na ňu. Zdala sa mu smutná a on hádal, čo ju môže trápiť. Bol začiatok mája, prichádzal večer po peknom, teplom dni. *Ktovie, ako ona strávila dnešný deň. Zrejme žiadna jej kamarátka na východe neštuduje, a preto cestuje sama.* Pomyslel si a myslel aj na to, aká je to škoda, že predtým nič o jej existencii nevedel. *A ona pochádza z mesta, kde už skoro päť rokov pracujem... Bolo by to pekné zostať cez sobotu a nedeľu v Martine a ísť s ňou na prechádzku do mesta, alebo aj niekde do prírody... Možno pochádza z Vrútok, ale to nevadí, mestskou dopravou som tam za pol hodiny.* *Ktovie, či doma niekoho má?* Pred odchodom vlaku ju nik neodprevádzal a on sa potešil, vážnu známosť nemohla mať.

Za Lubochňou sa ľudia začali pomaly z vlaku vytrácať. Vedel už, kde Danka bude vystupovať a nechcel zbytočne viac strácať čas. Počkal ešte chvíľu, kým sa pri nej uvoľní miesto, aby si mohol sadnúť oproti nej a ako starý kamarát si bez opýtania prisadol. Horel nedočkavosťou, ako sa zatvári a či ho po tých dvoch týždňoch spozná.

„Dobrý večer, Danko, zasa vo vlaku?“ Díval sa s úsmevom do jej prekvapenej tváre a vpíjal sa do jej modrých očí... *Má ich ako nevädze, takú sýtu modrú farbu som už dávno nevidel,* bolo prvé, čo mu napadlo. Zľakla sa, jasne to videl v jej krásnych očiach a čakal, čo bude.

„Vy teda viete prekvapiť...,“ pokrútila hlavou a zbadal, ako sa zapýrila, presne ako vtedy, keď sa zoznámili. Sedel oproti nej a nevedel sa na ňu vynadávať.

„Myslím, že je to viac ako náhoda, nezdá sa vám?“ Zámerne jej položil otázku na telo, vediac, že ju dostane do rozpakov. Veľmi bol zvedavý na jej odpoveď... Danko uhla s pohľadom do okna, snažiac sa utíšiť srdce, búšiace ako zvon a premýšľala nad odpoveďou. Ako mu mohla dať inú odpoveď, keď celý ten čas na nič iné nemyslela, len na neho? Obrátila k nemu oči a úplne prirodzene, hoci trochu bojazlivo a s chvejúcim sa hlasom, ale bez toho, aby zapierala, povedala slová, ktoré vôbec nečakal:

„Neviem, Miro, ako vy, ale ja som vás ešte chcela stretnúť.“ Teraz zrazu nevedel on, čo jej má odpovedať. Veď si želal práve

toto... Alebo chcel, aby bola nedostupná? Viac by ho vzrušovalo dievča, pri ktorom by sa musel on namáhať... Na zlomok sekundy zaváhal, či má vôbec pre neho cenu pokračovať... Poznal viacej takých ako ona, boli do neho zaľúbené po krátkom čase, ako sa zoznámili a samy sa mu natískali. Dostať ich do postele bola už pre neho hračka. Nerozumel takým dievčatám a viac takých poznal. Aj počas vojenčiny sa mu to občas stalo. Doma na východe stačilo, aby si zašiel na zábavu a nemusel sa báť, že stráví noc sám. Miro nebol krásavec, ale čaro jeho osobnosti bolo to, čo dievčatá priťahovalo k nemu ako magnet. Dával sa na jej nežnú tvár a bolo mu zrazu ľúto byť k nej neúprimný a vypočítavý. Cítil, že ona si to nezaslúži. Pod bledomodrým svetlíkom s výstrihom do „V“ sa jej jasne dvíhali dva kopčeky poprsia a tesne pod vchodom do tejto pre neho zatiaľ zakázanej trinástej komnaty mala pripnutú malú striebornú brošňu v tvare margarétky. Podobné menšie kvietky mala zapichnuté v ušiach. Zároveň si všimol jej husté, svetlohnedé vlasy, mala ich voľne na pleciah a konce sa jej točili v prirodzených vlnách. Jednoducho bol ňou očarený a bol by to možno hriech zahrávať si s jej neskúsenosťou. Nie, to naozaj nemohol.

„Ja som tiež dúfal, že sa ešte stretneme, páčite sa mi a myslel som na vás, Danko.“ Povedal odvážne a jej meno vyslovil potichu a nežne. Videl, že je stále dobrý strelec Amorových šípov, Danko sa opäť zapýrila.

Začali sa spolu rozprávať. Povedal jej o sebe všetko, čo chcela o ňom vedieť a ona povedala jemu, čo chcel o nej vedieť on. Pomohol jej odniesť tašku, keď vošli do stanice v Spišskej Novej Vsi, tentokrát bola oveľa ľahšia. Za tie dve hodiny spoločnej cesty si začali tykať a ani nezbadali kedy. Dozvedel sa, kde študuje, aj to, že cestovala na internát naposledy. Čakala ju rozlúčka so školou a potom sa začínal týždeň voľna pred poslednými skúškami. Pri rozlúčke sa ju neodvážil pobožkať a pripadal si ako začiatočník, no obával sa, aby niečo v ich začínajúcej známosti nepokazil. Vlastne sa nebolo kam ponáhľať, Danko sa mala o týždeň vrátiť domov. *Na všetko máme čas, všetko je len pred nami*, opakoval si,

usmievajúc sa a hľadiac z okna vlaku za jej štíhlou postavou, ako sa mu stráca medzi ostatnými cestujúcimi...

Možno to bola vtedy náhoda a možno to tak chcel osud...

Ich spoločná cesta bola jej posledná a on už končil s predĺženými zmenami.

Po maturite, keď Danka v júni bola doma a čakala, až sa uvoľní miesto učiteľky v materskej škole, mohli byť spolu častejšie. Vídali sa aj každý deň a pre ňu to bolo najkrajšie obdobie jej mladého života. Hoci ich vzťah trval len krátko, bola čoraz viac presvedčená, že Miro je ten pravý. Každý večer usínala s povznášajúcim, nádherným pocitom ľahkosti, aký môže cítiť iba šťastne zamilovaný človek a ráno vstávala s radostným očakávaním ďalšieho stretnutia. Všetko to, čo sa medzi ňou a Mirom odohrávalo, bolo tak neskutočne krásne, až sa jej chcelo od samého šťastia spievať a vystrájať hlúposti a ona to prijímala ako mladá bytosť, zaľúbená do života. Počas týždňa ho vždy o štvrtej popoludní vyčkávala na lavičke na námestí pri Galérii, aby nemusel za ňou cestovať celým mestom na sídlisko Sever, kde Danka bývala. Odtiaľ spolu podnikali prechádzky po meste, zašli si do kina, alebo radi chodievali v čase letných horúčav ku brehom Turca, osviežiť sa kúpaním.

V ten letný deň, asi v polovici júla, keď ju nečakane požiadal o ruku, sa zobudila do smutného, daždivého rána. Zdalo sa jej, že je ešte noc, no keď jej rozospaté oči boli schopné vnímať, pohľadom na svoje malé náramkové hodinky na nočnom stolíku prekvapená zistila, že je už deväť hodín dvadsať minút. *Fiha! To už je toľko?* Rýchlo si v duchu premietla, čo ju dnes čaká. *Mama šla skoro ráno za tetou do Trenčína, vráti sa až večer... A ja mám umyť okná na celom byte... Ako nejaká Popoluška. To by nebola ona, keby si niečo pre mňa nevymyslela, znechutene skonštatovala.* Potom sa ešte raz slastne natiahla na posteli. Vôbec sa jej nechcelo vyliezť z teplého objatia paplóna. Ležala horeznačky, hľadiac do stropu a premýšľala. *Aký je dnes deň? Aha piatok... Zajtra ideme s Mirkom na výlet do Bojníc...* Usmiala sa, no vzápätí sa hneď zamračila. *Dúfam, že nám nebude pršať...* Vyliezla z postele a podišla ku

oknu. Okolité múry panelákových domov stihli vplyvom hustého dlhotrvajúceho dažďa nasiaknuť a sfarbili sa do siva. *To je naozaj nádherný výhľad, asi pršalo celú noc... Ak bude takto nemožne aj zajtra, z výletu nebude nič, škoda...* Bola rozčarovaná, no hneď sa potešila. *Aspoň v tom ležaku nemusím umývať okná...* Nahlas zívla a šla do kúpeľne. Najradšej by sa vrátila do postele a prespala by celý deň, lenže nie sama...

Danka sa neraz pristihla, ako sa nechtiac zaoberá nemravnými predstavami, ba vlastne o nich často sníva. Zatiaľ sa so svojim milovaným museli uspokojiť len s bozkami a objatiami a ako naschvál sa nemali kam schovať, aby si ich mohli vychutnať dosýta. Miro ju už pred mesiacom pozval na svoju izbu v ubytovni, kde býval, ale tam sa Danka neodvážila.

Ach, láska moja, kedy ťa dnes uvidím? Práve dnes, keď sme mohli byť sami, musíš byť dlhšie v práci... Sklamane si vzdychla, hľadiac na svoj odraz v zrkadle. Úprimne si musela priznať, že vo svojich predstavách zachádza príďaleko. V skutočnosti by si na nič viac netrúfla... Práve si čistila zuby, keď počula zvonček pri dverách. *Kto to môže byť? Asi poštárka...* Rýchlo si vypláchla ústa, hodila si na krátku nočnú košeľu kvietkovaný župan a otvorila dvere.

„Miro...“ Prekvapene vydýchla. Stál pred dvermi napnutý ako struna a zdal sa jej ešte vyšší, ako bol v skutočnosti. Z mokrých, čiernych vlasov, prilepených na čelo, mu stekali na krk tenké pramienky vody. Silonovú vetrovku s kapucňou mal celú premočenú, jej svetločervená farba miestami pripomínala skôr rozliate červené víno. V jednej ruke držal zložený dáždňík, ktorý stihol vytvoriť malú mláku. Napriek tomu, aký bol premočený, mu na perách pohrával záhadný úsmev, úsmevček, aký mohla zbadieť len ona. Vyzeral tak dojemne úboho a zároveň uličnícky ako nezbedné chlapčisko... Cítila, ako ju pri pohľade na neho zaplavuje radosť, až sa jej zakrútila hlava...

„Ahoj Danka... Ja viem, mal som ti najskôr zavolať. Prepáč mi to. Čo mama, je doma...?“

„Neboj sa, je preč, šla k tete do Trenčína...“ Až teraz si všimla, že má druhú ruku schovanú za chrbtom a naraz sa pred ním

objavila kytica červených ruží. Na rozdiel od neho, vôbec nebola mokrá. Asi prikrýval dáždnikom viacej ju ako seba.

„Čo si sa zbláznil? Veď nemám sviatok...“ Doslova ju omráčil svojím nečakaným príchodom, už to stačilo, aby jej spravil radosť. Občas ju pri potulkách mestom vedel prekvapiť a kúpil jej nejaký ten kvietok, ale kyticu ruží ešte nie.

„Keď je dnes tak smutno, myslel som, že ti spravím radosť...“ Podal jej ruže a ona si ich rozpačitá a neistá vzala len jednou rukou, druhou si pridržala župan, aby sa jej neroztvoril.

„Tak... to sa ti podarilo, ďakujem... No, poď ďalej, lebo prechladneš... Hovoril si, že sa dnes nemôžeme stretnúť, ako to, že si prišiel...?“

„Vzal som si dovolenku. Vieš, nechcel som, aby si mi chodila naproti ako obvykle...“ Vošiel do chodby, náhlivo si pritom vyzúvajúc premočené topánky. Radosť zo stretnutia sa v jej vnútri okamžite premenila na príval, ba lavínu vzrušenia z jeho prítomnosti, len čo zatvorila za nimi dvere. Náročky nezdvihla oči, zrazu ju pochytil strach, že mu nedokáže odolať, keď sa pozrie do tých jeho... Hlbokých a tmavých ako najčernejšia studňa... A utopí sa v nich... Pritískala si kyticu ruží na hrud', snažiac sa utíšiť srdce a umlčať v sebe ten prirodzený, naliehavý pocit nutkania oddať sa mu celá. Ešte vždy ako z veľkej diaľky v nej doznievali mamine výstražné slová: „Len čo ťa dostane, prestane si ťa vážiť... Nezabúdaj na to! Zapamätaj si, že len dovtedy máš pre neho cenu...! Potom ťa nechá, uvidíš...!“ Chcelo sa jej zapchať si uši a počúvať len a len jeho hlas, nie slová matky, i tak jej neverila...

V chodbe bolo prítmие ako pred súmrakom dňa. Miro stál za ňou v mokrých ponožkách, vyzliekajúc si vetrovku. Zavesil si ju na vešiak a čakal, či ho pozve ďalej, striehnuc na jej reakcie. Nehýbala sa, no on neomylnе vycítil, aká je napätá, a táto hra na skrývačku v ňom ešte viac podnietila túžbu. Bol rozhodnutý požiadať dnes Dankinu mamu o jej ruku, kyticu ruží kúpil pre budúcu svokru, aby si ju naklonil a dala mu súhlas, nie pre Danku. O jej citoch k nemu nepochyboval, i keď doteraz stále vzdorovala a vyhýbala sa príležitosti byť s ním osamote. Len bozky a objatia

mu už dávno nestačili... Díval sa na jej obnažený krk – vlasy mala vypnuté na temene hlavy do uzla. Podľa oblečenia usúdil, že len pred chvíľou vstala a ešte ju bolo cítiť teplou posteľou. Naprázdno prelgol, premýšľajúc nad slovami, ktoré by jej mal povedať, lenže mu nič neschodilo na um. Viac sa už nedokázal ovládať, zdržanlivosti mal už plné zuby, odkedy mu ona počarila. Občas sám seba nespoznával, správal sa pri nej ako nesmelý chlapec, a nie ako dospelý chlap... Túžil poláskaf jej sklonenú tvár, vziať ju do dlaní, ponoriť si svoju tvár do priehlbinky jej prs...

„Danka... Sme sami... Konečne...“ Potichu vydýchol. Zohol sa tesne ku jej krku a oboma rukami ju chcel odzadu objať. Počula, ako aj jemu zrýchlenými údermi bije srdce a otočila sa. Ruže jej pomaly vyklzli z bezvládných dlaní, nečujne padajúc na kockované linoleum. Vôbec sa jeho objatiu nebránila, no on hneď po letmom dotyku ich tiel roztvoril svoju náruč, pridržajúc si ju zľahka pred sebou a pohľadom sa jej skúmavo vpil do očí. Pravou rukou mu nesmelo vošla do mokrých vlasov a zachvela sa, keď jej ju pevne uchopil svojou ľavou rukou a priložil si ju ku lícu. Druhú ruku si pomaličky vsunul pod jej župan, dotknúc sa končekmi prstov cez tenkú látku nočnej košele bradavky jej prsníka. Omámene privrela oči v očakávaní bozku. Aby ju posmelil, s perami pri jej uchu sa jej rýchlo a vášnivo opýtal:

„Vezmeš si ma?“ Videl, ako sa jej prekvapením rozšírili oči a vzápätí zažiarili šťastím. Svojimi ústami sa nežne dotkol jej pier, ako keď si k nim prikladáme pohár vody. Potom vtisol na ne dlhý bozk a po ňom ďalší a ďalší. V bozkávaní bol naozajstný umelec.

„Vezmem...“ odpovedala mu ona, nevnímajúc už nič iné, len zázračnú, unášajúcu silu vášne, ktorá ich oboch premohla. „Aj ty si ma vezmi... vezmi si ma, prosím... Lúbim ťa...!“ Od vzrušenia mu zaborila prsty do vlasov a obaja sa neprestajne tislí k sebe, akoby mal nastať koniec sveta. Po chvíli zamenili tmavú chodbu za pohodlie jej posteľe, kde pokračovali vo vzájomnom dokazovaní si svojho citu a zostali v nej celé dopoludnie.

Nemohla pochopiť, odkiaľ sa v jeho tele berie toľká sila, keď ona sa už po prvej skúsenosti cítila nevládna a slabá ako dieťa.

Druhá skúsenosť po krátkom oddychu bola však oveľa, oveľa lepšia... Bolest' sa zázračne stratila nevedno kam, vnímala len stupňujúcu sa rozkoš zo spojenia a ich navzájom prepletené telá... Smäd a bozky im obom vysušili pery a ústa a hlasné škvŕkanie v žalúdkoch okolo poludnia im pripomenulo, že nielen láskou sú živí...

„Na toto všetko som myslel celé dva mesiace. Zakaždým, keď som sa s tebou lúčil, vravel som si, že ťa nechám, ak ma budeš ďalej len provokovať.“ Povedal jej s úsmevom pri obliekaní, zapínajúc si gombíky na košeli. V očiach jej ihneď zasvietili veselé ohníčky a záporne pokrútila hlavou:

„Ja o ničom neviem... Ja že som ťa provokovala?“ Vyhlásila dôrazne a zatvárala sa dotknuto, až sa museli obaja rozosmiať. Znova si ju k sebe privinul, ale len na krátky okamih.

„A čo bude s prsteňom – možno si už zabudol, že si ma žiadal o ruku... Alebo žiadny nedostanem?“ Opýtala sa trochu koketne, trochu zvedavo, nakloniac si k nemu hlavu. Miro si až teraz spomenul. „Ja blázon...!“ Vybehol do chodby, zodvihol kyticu vädnúcich ruží, čo mu prišla pod nohy a strčil si ju pod pazuchu. Kutral vo vetrovke a keď našiel, čo hľadal, spokojne sa ku nej otočil. Stála vo dverách svojej izby, oblečená len v spodných nohavičkách a bielej saténovej podprsienke, mierne predklonená v očakávaní a nespúšťala z neho oči. Husté dlhé vlasy jej prikrývali nahé plecia. Stislo mu srdce pri pohľade na ňu.

Budeš moja... Moja žena... Už teraz si moja...

Podal jej ruže, natiahol k nej ruku, schovávajúc niečo v dlani a naraz uvoľnil prsty. Uvidela malinkú ružovú škatuľku a keď ju otvoril a vybral z nej jagajúci sa zlatý prstienok s belasým očkom, sama mu podala svoju ľavú ruku, aby jej ho mohol navliecť na prst.

„Ja som to myslel naozaj, Danko. Už mi veríš?“ Neverila. Ani vtedy, ani potom, v nasledujúcich dňoch, dlho nemohla uveriť tomu, že práve ju stretlo toľké šťastie...

Miro chcel, aby jeho dievča spoznala aj celá ich rodina na východe, a tak každý víkend Danko mala čo robiť, aby si zapamätala všetky jeho tety, strýkov a celú rozvetvenú rodinu, ktorú jej

postupne predstavil pri návštevách. Najviac sa jej z celého príbuzenstva páčila jeho matka — jej nákazlivý humor a osobitý prístup k životu. Obdivovala jej vitalitu a trpezlivosť, s akou sa skláňala ku svojmu mužovi, pripútanému k invalidnému vozíku. Napriek svojej dlhotrvajúcej chorobe, s názvom skleróza multiplex, o ktorej Danka dovtedy nič nepočula, bol to prívetivý muž a ona sa tiež snažila byť k nemu milá.

Na výletoch na východ však boli najlepšie cesty do okolia Mirovej rodnej obce, najmä do okolitých lesov, kde sa postupne učila a zdokonaľovala v tajoch milovania a Miro bol skúsený učiteľ. Len tu, ukrytí pred zrakom náhodných turistov, mohli spolu vychutnať vzájomné zblíženie. Matka sa odvtedy, čo navštívila svoju šesťdesiatpäťročnú tetu v Trenčíne, celé leto nepohla ani na krok a Danka Mirove pozvanie na ubytovňu do súkromia jeho izby stále odmietala. Po návrate domov sa ešte dlho do noci dívala zasnenými očami do tmy, pripomínajúc si každú drobnosť na Mirovom tele. Milovala na ňom úplne všetko a len spomienka na chvíle prežité s ním ju naplňala hlbokým šťastím.

Zdalo by sa, že ich láske nič nestojí v ceste, a predsa... Všetky ružové sny jej narušila vlastná matka. Na rozdiel od svojej dcéry nedívala sa na jej vzťah tak poeticky ako ona, ale uvedomujúc si, že stráca jedinú dcéru, pokladala za svoju povinnosť upozorniť ju na to, aby si viac všímala aj Mirove iné vlastnosti, nielen tie, čo sú na povrchu. Ale Danka na rozhovor s matkou nikdy nemala čas. Dankina matka sa preto veľmi prekvapila, keď jej mladí oznámili dátum ich svadby, už koncom augusta. Danke len nedávno, dvadsiateho júna minulo devätnásť. Svadba sa kvôli jeho veľkému príbuzenstvu, aj kvôli jeho otcovi mala konať na východe, v Mirovej rodnej obci.

„Chodíte spolu veľmi krátko a už svadba! Je to príliš skoro, nemusíte sa ponáhľať. Láska je pre manželstvo dôležitá, ja viem, že sa máte radi, ale málo ho poznáš. Danka moja, pamätaj, že ti neradím zle, si veľmi mladá. Ešte si to rozmysli.“ Argumentovala dookola, len čo na chvíľu zostala s dcérou sama. Ale Danka ju nepočúvala a ani nechcela. Robila to doteraz — plnila len matkinu

vôľu a jej názor nič neznamenal. Už dávno sa veľmi túžila oslobodiť spod matkinho vplyvu. Odkedy po náhlom infarkte zomrel Dankin otec, bolo to s mamou čoraz horšie a horšie. Niekedy to s ňou bývalo doslova na nevydržanie! Danka bola jedináčik, ale ako jediné dieťa svojich rodičov si viac užila skôr príkazy a zákazy, a nie rozmaznávanie. Matka bola učiteľkou aj doma, nielen v škole a svoje autoritatívne spôsoby presadzovala na každom kroku. V obave, aby sa dcéra predčasne „nepokazila,“ prejavovala jej svoju lásku v podobe neustáleho obmedzovania. „Kam ideš? Prečo tam ideš? Kedy sa vrátiš? Najneskôr o deviatej aby si bola doma!“ Tieto a podobné vety sa napočúvala od matky do omrzenia a to už bola dávno plnoletá! Víkendy doma s mamou naozaj nestáli za nič. Postupne začala strácať všetky kamarátky z detstva, ba skôr im bola na posmech. Matka učila na prvom stupni základnej školy, kde chodila do školy aj Danka a byť učiteľkinou dcérou veru vôbec nebolo ľahké. O každom dcérinom kroku chcela vedieť dopredu a keď si napriek jej ostražitosti a neustálemu poučovaniu priviedla Danka domov prvýkrát svoju lásku, div z ňôh nespadla!

Miro sa matke nepáčil od prvého dňa, ako jej ho Danka s rozžiarenými očami predstavila. Bolo to presne v deň, keď sa vrátila z Levoče aj s maturitným vysvedčením. Celé popoludnie sa jej nevedela dočkať. Danka sa mala podvečer vrátiť a ona jej na privítanie upiekla čokoládovú tortu s veľkou kopou šľahačky. Vždy to bola jej najobľúbenejšia torta a matka si veľmi dala na nej záležať. Keď konečne večer o šiestej prišla a vo dverách sa jej vrhla do náručia s maturitným vysvedčením v ruke, myslela si, že o tú veľkú radosť sa podelí len s ňou, ale ona si namiesto toho priviedla toho svojho Mira, ktorý ju bol čakať na stanici a najmenej dve hodiny už spolu oslavovali nevedno kde, zatiaľ čo ona dcéru márne čakala doma s roztekajúcou sa šľahačkou na torte... Preglgla horkú slinu a snažila sa byť milá, ale tá pretváрка ju stála veľa námahy.

„Mama, dovoľ, aby som ti predstavila svojho chlapca...“ Povedala jej vtedy a ona prekvapená a so zle ukrývaným sklamaním pozerala do tváre nie chlapcovi, ale mladému mužovi. Čierne,

sebavedomé oči, ktorými si ju s úsmevom premeral, prezrádzali človeka, v ktorom zacítila akúsi živočišnosť, sama nevedela, čo to bolo. Srdce sa jej zovrelo obavou o dcéru a ani neskôr sa toho ne-dobrého pocitu dlho nemohla zbaviť. Bolo jej nad slnko jasnejšie, že je to skúsený muž a jej dcéra je len naivné dieťa, s ktorým si on bude môcť robiť, čo sa mu zachce. Tak rada by jej otvorila oči a zverila sa jej so svojimi obavami! Lenže Danká si postavila hlavu a na jej dohováranie radšej neodpovedala.

Aj ja mám právo na vlastný život, presviedčala sama seba o správ-nosti rozhodnutia vydať sa za Mira. *Chudera mama, ja viem, že si mi vždy chcela len dobre, ale Mirko ma miluje a ja som s ním šťastná, prečo to nemôžeš pochopiť?* Hovorila si a súčasne jej bolo matky ľúto, vedela, že má len ju. Lenže láska k Mirovi bola oveľa silnejšia ako súcit s matkou a jej zamilované oči neboli schopné vi-dieť nič iné. A tak tvrdošíjne trvala na svojom a Miro sa zas snažil robiť, čo mohol, aby sa budúcej svokre zapáčil. Bol milý, vtipný, z času na čas jej zložil i kompliment. Ona bola naoko potešená, no veľmi budúcemu zaťovi neverila. Danke sa niekedy zdalo, že jej na Mirovi vari všetko vadí. Až tesne pred svadbou aj mama trochu podľahla jeho umeniu očariť a hovorila si, že sa vo svojom úsudku mýlila a krivdila mu.

Napokon – mladí zostanú bývať tu so mnou, kde by inde chodili, hlavné je, že nepôjdu na východ. Obaja mi pomôžu, keď budem potrebovať pomoc, aj mužská ruka sa doma zide... Priznávala neochotne. Už tri roky bola vdovou a hoci si to nechcela priznať, začala aj ona pociťovať absenciu mužského člena rodiny.

Čas do svadby sa minul ako voda a po svadbe matka zasa chcela rozhodovať, hoci obaja mladí už mali vlastné predstavy. Chcela mať dcéru pod dohľadom, preto mladomanželom navrhla, aby bývali spolu. V trojizbovom byte bolo dosť miesta, Danká však nesúhlasila a rozhodla sa nasťahovať do staršieho neobývaného domu po starej mame. Dom starej mamy stál na Priehradke v Martine, neďaleko cesty do závodu Zetor, patriacemu ku kolosu na Turci, Závodom ťažkého strojárstva. Od pohrebu starej mamy v ňom nik nebýval a čakala ho asanácia. Mama si dom ponechala